

Csödtömegeből vásárolt flor női harisnyát 47 leiért árusít Sipos, Cluj, Reg. Ferdinand-ut 8. szám,

szavazattal 188 ellen elfogadta Poincaré pénzügyi tervezetét, amelyek most már a szenátus elé kerülnek. Ez a határozat most már szabadkezett enged az új francia kormány programjára.

nak végrehajtására.

Páris, augusztus 2. A „Matin“ írja, hogy a kormány a legközelebbi napokban minden figyelmét arra a kérdésre irányítja, hogy milyen árfolyamon kellene a frankot stabilizálni. Poincaré nem szándékozik Belgium mintájára a pénztárjegyeket kényszerárfolyamon konszolidálni. A kormány kedden érintkezésbe lép a pénzügyi bizottsággal és Istárgyalja a valuta stabilizálását.

Jugoszlávia ma demarsot küld Bulgáriának

Háborus hangulat Belgrádban és Szófiában

(Belgrád, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nincsićs külügyminiszter ma délelőtt magához kérte a belügyminisztérium nemzetvédelmi osztályának főnökét, Lazicsot, akivel több órán keresztül tárgyalt. Lazics részletes jelentést tett a külgügyminiszternek a kriva-palankai komitációs betörésről. A külügyminiszter a délutáni órákban a hadügyminiszter kíséretében a miniszterelnökségre sietett, ahol Uzonovits miniszterelnök jelenlétében véglegesen megszövegezték a legújabb határincidens ügyében a bolgár kormánynak küldendő demarsot. A jegyzék szövegét még a délután folyamán táviratilag közölték a jelenleg Weldeben tartózkodó Sándor királlyal és a jegyzéket minden valószínűség szerint külön futar viszi még ma este Szófiába, ahol a szófia jugoszláv követ fogja a további lépéseket megtenni. Belgrádban a hangulat rendkívül ideges, a lakosság izgatottan várja a Szófiából érkező híreket. A délutáni szófia gyorsvonat négyórás késéssel érkezett Belgrádba és minthogy az utasok állítása szerint a vonat már Szófiából négyórás késéssel indult, a fővárosban olyan hírek terjedtek el, hogy Bulgáriában mozgósítás folyik és hogy a szófia helyőrség nagyrészt a délszerbiai határon összpontosítják. A bolgár követségen ezeket a rémhíreket természetesen erőlyesen cáfolják.

Négy halottja van a bolgár jugoszláv határmenti incidensnek

(Belgrád, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bolgár határ mentén Kriva-Palanka közelében szombaton éjjel és vasárnap délelőtt a csendőrség véres harcot vívott egy ötven tagu komitációs bandával, amely teljes hadifelszereléssel betört a határon.

A csendőrség segítségére katonai osztagot és ágyukat is küldtek és sikerült a komitációs csapat egy hegyszakadéknál bekeríteni. A harc közben egy csendőr és egy határőr elesett, néhányan megsebesültek.

Csütörtökön délután a belügyminisztérium-

hoz arról érkezett jelentés, hogy a komitációs bandának sikerült áttörni a csendőrkordont. A bombák két csendőrt megöltek és a banda szabad utat nyerve, átmenekült bolgár területre. Sebesülteket nem hagytak hátra.

Az újságírók este kérdést intéztek Nincsićs külügyminiszterhez arra vonatkozólag, hogy a kormány milyen lépéseket fog tenni a bolgár kormánynál a határincidenssel kapcsolatban. Nincsićs külügyminiszter kijelentette, hogy a kormány mindenképp pontos képet igyekszik alkotni a történetekről s ezután szabja meg a Bulgáriával szemben követendő eljárást.

Primo de Riverára tört dobott egy anarchista

A merénylőt elgázolta a rendőrautó

(Barcellona, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Egész Spanyolországot izgalomban tartja az a merénylet, amelyet tegnap kíséreltek meg Primo de Rivera miniszterelnök ellen, abban a pillanatban, amikor annak autója a miniszterelnökségi palotából az állomás épülete felé tartott.

A miniszterelnök egyedül ült egy nyitott gépkocsiban és az utcai járókelőket nézte. Amikor már a pályaudvarhoz közeledett, a tömegeből hirtelen kivált egy fiatal ember, a kocsihoz szaladt és közvetlen közlelől egy éles tárgy dobtott Primo de Rivera felé. A miniszterelnök elkapta a fejét és a tör a kocsi karosszériáján keresztül az utestre esett. A merénylő, amíg látta, hogy gyilkos kísérlete nem sikerült, gyorsan lehajolt, hogy a bűnjelt képező tárgy eltüntesse. Ebben a pillanatban érkezett a helyszínre az a rendőrautó, amely Primo de Rivera gépkocsiját állandóan kísérni szokta és amely most ráhajtott a merénylő fiatalemberre. Az

elgázolás olyan nagy erővel történt, hogy a fiatal ember jobblábszárát eltört.

Ekkor már a miniszterelnök autója is megállott. Primo de Rivera kihajolt a gépkocsiból és kérte az elősiető rendőröket, hogy a tört, amelyet neki szántak, vegyék el a fiatalembertől és mutassák meg. A rendőrök csakhamar előkerítették a merénylő egyik belső kabátzsebéből a tört és átnyújtották a miniszterelnöknek, aki hosszasan szemlélte azt és ujjával körültapogatta élet. Majd felsőhajtott és mosolygva adta vissza a tört a rendőröknek. A következő pillanatban a miniszterelnök autója már továbbbrogott, a merénylő fiatalembert pedig bekísérték a rendőrségre. Kihallgatása során elmondta, hogy Masahasch Torrentnek hívják, foglalkozása nincs, politikai felfogásának neve anarchista. A merénylő előtt kihirdették a letartóztatási végzést és átkísérték az ügyészség fogházába. Primo de Riverát megmenekülése alkalmából számosan üdvözölték.

Az igazságügyminiszter inspekciós körútja Erdélyben

Cudalbu igazságügyminiszter ígéretet tett, hogy orvosolja az erdélyi jogszolgáltatás sérelmeit. Rendezik a lakáskérdést is

(Cluj-Kolozsvár, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap este 8 órakor a bucaresti gyorsvonattal váratlanul Kolozsvárra érkezett Cudalbu igazságügyminiszter. Ismeretes ugyanis, hogy az erdélyi és bánáti ügyvédi kamarák akciói nyomán elhatározta az igazságügyminiszter, hogy személyesen meggyőződik azokról a vizsgálatlan állapotokról, amelyeket az igazságügyi egységesítés címén kiadott rendeletek teremtettek. Az elmúlt hétfőre avizált utat azonban a miniszter kénytelen volt a szerdai minisztertanács miatt elhalasztani és így inspekciós körútját csak most kezdeha

man. Az állomáson dr. Suciu János, az ügyvédi kamara dékánja, Miksa Pompeius táblai és dr. Bálint törvényeségi elnök fogadták a minisztert, aki résztvevett a tiszteletére a Central-étteremben rendezett banketten. Itt dr. Calutiu prefektus, Orvada polgármesterhelyettes és Oranien rendőrprefektus üdvözölték a minisztert a város nevében. Hétfőn reggel 8 órakor megkezdte a miniszter inspekciós körútját és megvizsgálta a járásbírók, a telekkönyv ügymenetét, majd résztvevett a törvényesek egy bűnügyi tárgyalásán. Alkalma volt

a miniszternek meggyőződni arról, hogy egy a telekkönyvi hivatalban, mint a járásbírók ságon a személyzet elégtelen száma miatt elintézetlen akták ezri várnak megoldásra. Megemlítették a miniszternek, hogy a munka meuetés; rendkívül gátolja az a körülmény, hogy regái bírkat neveztek ki, akik az erdélyi törvényeket nem ismerik.

Délben 12 órakor az ügyvédi kamara helyiségében a kolozsvári ügyvédi kar tiszteltet a miniszter előtt. Dr. Suciu János, a kamara dékánja üdvözölte a minisztert és köszönetét fejezi azért a figyelemért és jóakarattért, amelyet a miniszter hivatalbalépésének rövid ideje alatt is az ügyvédek sérelmeivel és bajaival szemben tanusított. A mult rezsím sérelmezett rendelkezései közül ezuttal csak az ügyvédi kamara nyomdáját emelte ki, amelyet Marzescu igazságügyminiszter egy tollvonással az igazságügyminisztérium rendelkezése alá helyezett.

Cudalbu igazságügyminiszter rövid beszédben válszolt az üdvözlésre. Kijelentette, hogy nagyrabecsüli az ügyvédi kar munkáját és rajta lesz, hogy az őszi törvényhozási idősak folyamán az összes sérelmeket orvosolja. Ígéretet tett, hogy az igazságügyi nyomdát ismét az ügyvédi kamarák rendelkezésére bocsátja azal a kikötéssel, hogy azt továbbra is csak igazságügyi körébe tartozó nyomtatványok előállításához szabad felhasználni.

A lakáskérdésre tért át ezután a miniszter és kijelentette, hogy ez a probléma egyike azoknak, amelyek sürgős megoldásra várnak. Kifejtette, hogy az ügyvédek ismerik a legközelebből és legrészletesebben ezt a kérdést és felhívta a kolozsvári kamarát, hogy készítsen egy tervezetet, amely egyszersmindenkora szabályozná a háztulajdonosok és lakók közötti viszonyt és kiküszöbölne azokat az egyenetlenségeket is, amelyek a rekvirálások nyomán felmerültek. A hajléktalan tisztviselőket lakáshoz kell juttatni, viszont a visszaéléseknek elejét kell venni.

Xantopol táblai tanácsos szólalt ezután fel és közölte, hogy Kolozsváron 4 bíró már hónapok óta nem tud lakáshoz jutni, míg vannak tisztviselőnek rekvirált lakások, amelyeket idegenek bitorolnak. A miniszter ezután cerclert tartott az ügyvédek között, majd elhajtatott.

Délután 3 órakor a Háztulajdonosok Szövetségének egy delegációja tiszteltet a miniszter előtt, akinek dr. Metes tártá fel a háztulajdonosok panaszait. Kiemelte, hogy egyes rekvirált lakásokat oly lakók foglalnak el, akik semmi házbért nem hajlandók fizetni. A küldöttség memorandumot nyújtott át a miniszternek, amelyben közölték a tegnap Nagyváradon megtartott országos kongresszus határozatait és amely a következő követeléseket tartalmazza: a rekvirálások azonnali megszüntetése, a belső telkek kisajátításáról szóló rendelet előzetes munkálatainak felfüggesztése mindaddig, amíg a minisztérium a törvény előírta utasítást ki nem adja. Az 1927. május 1-ig szabályozott házbérszerződés meg hosszabbításának azonnali feloldása. A nagyvárad kongresszus egyébként elhatározta, hogy kéri fogja a kormánytól, hogy a Kereskedelmi és Mezőgazdasági Kamarák mintájára szervezze meg a Háztulajdonosok Kamaráját.

Ezután az Árvaszéket látogatta meg a miniszter, akit Bohatit elnök fogadott. Ismeretes, hogy ez év januárjában az árvaszéki tisztviselők túlnyomó részét a törvényszékhez helyezték át és az árvák sorsának intézése alig néhány tisztviselő vállaira nehezedik, akik nem tudják a hatalmas munkát elvégezni. A miniszter meggyőződött arról, hogy a kolozsvári árvaszék ügyviteléhez nagyszámú tisztviselői kar szükséges és ígéretet tett, hogy erre vonatkozólag már a közeljövőben intézkedni fog. Este 8 órakor Nagyváradra utazott a miniszter, ahol folytatja inspekciós körútját.

Londonban a híres író,

Egy nagy szerelmű öregra szemelt. jobban a gettó, a formáját, a gettó meit, a gettó álmod nálaál jobban nem népet a gettó dohos szabadabb, igazabb le Israel halálhíre éle zsidó százazrek és volt ő Israel legnagyobb hetaégét és művészi ben népének, nép Zangwill író és pol Azonban míg írői halad peraszuai m tika utja sok ingadást mutat. De ugy jának minden egyes dóság nagy szeretet gondolata hatotta á

Israel Zangwill ban. A tanítói pály az újságírói mestert val és a zsidó élet val igen korán felt volt más, amikor egyik büszkeségét Zangwill ép az el meg, mint Herzl T párisi élet forgatag ben mozgó Dr yfo rá a zsidókérdés a zsidó szociális lá: ösztökéli a sára. A londoni negyedében feltár den nyomorúsága mordása s tár n tásokra inspirálj mégis, mint polit feladatot annál, v niális kortársa vo nem csoda, hogy népek összetalál

Néhány hónap előtt Londonban Herzl Tivadar az kormányköröknél felvette a zsidó ál már az első talál rájánul szegődik Herzlnek londoni tettem már akk Zangwill — hog

Legolcsóbban fe

Uriel Birnbaum tollrajza Zangwillről

Meghalt Zangwill Izrael

Londonból jelentik: Zangwill Izrael, a híres író, ma éjjel meghalt.

Egy nagy szerelme a zsidó népek hunyta le örökbe szemelt. Secki sem ismer e nálánál jobban a gettót, a zsidó galut e sörnyű életformáját, a gettó nagy tragédiáit és kis örömeit, a gettó álmódját és szenvedőit és secki nálánál jobban nem akarta kiemelni a zsidó népet a gettó dohos, szűk falai közül és új, szabadabb, igazabb légkörbe átplántálni. Zangwill Izrael halálhíre éles sikoltásként hatolt el a zsidó szívekhez és milliók közé, mert egyike volt ő Izrael legnagyobb fiainak, aki nagy tehetségét és művészi képességeit teljes mértékben népének, népe megváltásának szentelte. Zangwill író és politikus volt egy személyben. Azonban míg írói pályafutása nyilegyenesen halad peraszumi magasságok felé, addig politikai útja sok ingadozást és hiszleterő elhajlást mutat. De egy írói, mint politikai pályájának minden egyes mozzanatát és tettét a zsidóság nagy szeretete és Izrael megváltásának gondolata hatotta át.

Izrael Zangwill 1864-ben született Londonban. A tanítói pályára készült, amelyet később az újságírói mesterséggel cserélt fel. Novelláival és a zsidó életből merített kis karcolataival igen korán feltűnt és egészen fiatalon már volt még, amikor már mint az angol irodalom egyik büszkeségét emlegették. A zsidó kérdést Zangwill ép az ellenkező irányból közelítette meg, mint Herzl Tivadar. Míg Herzl az elegáns párisi élet forgatagában, a legmagasabb körökben mozgó Dr yfus kapitány esetéből döbben rá a zsidókérdés lényegére, addig Zangwillt, a zsidó szociális nyomor és erköci hanyatlás ösztökéli a zsidó probléma megoldására. A londoni Whitechapel zsidó gettó negyedében feltárul előtte a galut élet minden nyomorúsága és terhetatlan belső elmentettségének s tár megejti őt és művészi alkotásaira inspirálja a gettó ezerarcú képe, mégis, mint politikus, nem ismer sürgősebb feladatot annál, hogy: ki a gettóból! Kontingenciális kortárs volt Herzl Tivadar, aki így nem csoda, hogy e két szellemóriása a zsidó népek ösztökélte találkozott.

Néhány hónappal az első bázeli kongresszus előtt Londonban ismerkednek össze, ahova Herzl Tivadar azért utazott, hogy az angol kormányköröknél és a vezető zsidó rétegekben felvegye a zsidó államépítés gondolatát. Zangwill már az első találkozáskor Herzl hívőül és barátjánál szegődik és nagyban segítségére van Herzlnek londoni missziójában. „Mit dőnt megintem már akkoriban, — írja egyhelyütt Zangwill — hogy ne úgy kezeljék Herzl,

mint valami vízióvárást, vagy éppen sarlatánt. Bevezettem őt a londoni művelt körökbe és elsőkörömbe a szalonokban lefolyt vitáinál.”

A cionizmus első éveiben kéz a kézben küzdött Zangwill Herzl-lel a cionizmus megvalósításáért. Az, hogy Angliában az első pillanattól kezdve oly megértéssel találkozott a zsidó országépítés gondolatára, nem kis mértékben köszönhető Zangwillnak. Zangwill már az első cionista kongresszuson is, mint az eszme lelkes híve je

Zangwill az író

Kétségtelen, hogy Zangwill irodalmi kiteljesülését azok a munkái nyújtották, ahol mint zsidó zsidók képét adta. Ezen a téren nem nagyot alkotott kisebb lélegzetű dolgairól is. Ha egy történelmi adomát választott témául, akkor egy párbeszédben vissza tudta tükrözni a maga teljességében a kor hangulatát, meg tudta érzékelni előző és jövő generációk érzésvilágát. És egyben világos és tág perspektíváját nyitotta meg a korszak haladó vagy retrográd szellemének. Korszerűség iránti érzékét az Uj Kelet olvasói legjobban tapasztalhatják abban a novellájában („Maimon a bolond és Nathan a bölcs”) amit folytatásokban éppen most közöl „A Föld” című folyóiratunk.

Az elbeszélés magva Maimonnak híres önéletrajza. Ebből mintázta és öntötte a kis műremeket, amelyben sok szeretettel festette meg nemcsak Mendelssohn Mózes, Gotthold Efraim, Lessing, Henriette Herz és az akkori berlini irodalmi szalonok szereplőinek portréját, hanem fölvezolta a keleti zsidóság elnyomottságát és a zsidó lángész irtózatos lelki és egzisztenciális küzdelmét a maga megélhetéséért és kiéléséért.

Más korszakot és más atmoszférát hasonló módon művészi alkotásokba tudott belerögzíteni. Van egy művészről szóló regénye „A mester” című, amelyben egy Lengyelországból Angliába került rézmetszőnek a fölfelé lendülését mondja el. Ez a munkája szatirának készült és hatalmas korrajz lett belőle. A hőse el akarja titkolni zsidó kilétét, mert feljutott az elit angol társadalomba, amely világhírnévhez is segíti, nemcsak busásan fizető megrendelők táborába jut, hanem olyan kritikusok barátságához, akik előkelő folyóiratok és akadémiák fórumairól viszik nevét a halhatatlanság szféráiba.

Egyre máltóbb akar lenni a társadalmi rétegekhez, nagy asszimiláció hajlama erre képes, is teszi, úgy járta meg a született angolt, hogy senkinek észbe nem ölik idegennek nézni őt. Sőt bizonyos konzervatív allűröket is ölt, amiket sehol sem lehet hivalkodásnak nézni.

Ez az állapot elég kényelmet és bizsergető

lent meg ő is, miként Herzl, a zsidókérdés gyors és 1-hetőleg egy sikkussal való megoldását hirdette, sőt e tekintetben még türelmetlenebb és radikálisabb volt, mint Herzl és ebből származott későbbi konfliktusuk is, amely Zangwillnak a cionista szervezettől való eltávolodását eredményezte. Amikor Herzl hosszas eredménytelen kísérletezései után a török kormánytól Anglia felajánlotta a cionista szervezetnek Ugandát a zsidó államalapítás céljaira, Zangwill Izrael a leghatározottabban az Uganda-terv mellett foglalt állást. Minthogy a hatodik cionista kongresszus elutasította az Uganda-ajánlatot, Zangwill a hetedik kongresszuson bejelentette a cionista szervezettől való kilépését. A kongresszus előtt hatalmas beszédében kelt védelmére eszméjének. „A nép alkotja az országot és nem fordítva — mondotta. Ha Mózes más országba vezette volna a zsidókat, akkor az az ország lett volna számunkra Palesztina. A cionizmus érveit ugyanolyan erővel lehet bármely kolonizációs területre alkalmazni.”

Zangwill ettől az időtől kezdve hatalmas és harcra ellenfelévé vált a cionista szervezetnek és ITO (Jewish Territorial Organisation) néven ellenszervezetet létesített, amely a zsidó hontalanoknak Ugandában és más kolonizációs területen való letelepítését tűzte ki célul. Közismert dolog, hogy ez a mozgalom, amely a cionizmus történetében „territorializmus” név alatt ismeretes, milyen sorozatos kudarcokat vallott és hogy néhány évvel ezelőtt Zangwill Izrael egy gyönyörű manifesztumban maga jelentette be az ITO feloszlását.

Zangwill ismét visszatért a tiszta Palesztina-gondolathoz, de megrokkant fizikai ereje nem engedte már meg neki, hogy mint aktív harcra vegyen részt a cionistamozgalom új korszakának kialakításában. Csak távolról figyelte az eseményeket és időről időre szólalt meg hol a tanítás, hol a kritika hangján. Az utóbbi években sokat betegeskedett és már régebben érkeztek aggasztó jelentések egészségi állapota felől. Aránylag korán, hatvankét éves korában, ragadta el a halál.

jólétet nyújt a „mesternek”, mint embernek. De a folytonos kérdőz és színeskedés, a származásnak ez a lelket megalázó eltitkolása mélyen beletapos a „mester” alkotó energiáiba. Alkotására csak egy teljesen fölvezadott lélek hevélete tud ösztökélni, ársadalmi bilincsek, ha aranyból valók is, megkötik a művész szárnyait. A „mester” nemcsak, hogy nem emelkedik, de munkái rendre modorosabbakká válnak, kompozíciója és kiviteli ereje romlik: a „mester” megáll. A kritikus és akadémikus urak előbb tartózkodór, majd mind hangozabban konstataják ezt, míg végre semmit sem konstatalnak és a „mester” már csak mint társadalmi tényező lép a színre. Magára eszmél és amikor megkérdezi önmagától, menjen e vissza a West-End zsidó köz és mint művész éljen, vagy maradjon vagyonával és szerzett hírnevével a magas semmitűzők között, pillanatilag sem habozik. Visszamegy a gettóba.

A regény szatirizálni akarja a mindenáron befarskódó zsidókat, de mert művészt állít a cselekmény középpontjába, a regényből több lett gunyolódásnál. A híváságos lelkek gyönyörű világát tárja föl, szembehelyezve azzal a másik világgal, amelynek üres tündöklése bágyasztja és égeti az igazak lelkét.

Egy másik regénye: „Előítélet nélkül” egy Galliciából Londonba jutott ócska ruhának a történetét mondja el, ahogy meg akarja sikálni az élettel a vallás rovására. A kis ember lelkén pedig éltetik annak a kornak egész filozófiája és a zsidó társadalom elhelyezkedni nem tudó nyugtalansága.

Legtöbb idegen nyelvre a „Gettó tragédiái” és a „Gettó álmódzói” című műveit fordították, azonfelül egy angol polgári életből vett finom drámáját a „Mary Annát” is, ami bejárta minden ország színpadát.

De nemcsak elbeszélő és drámai művekkel gazdagította az irodalmat, hanem hozzászólt a napi kérdésekhez is és különösen esztétikai és művelődéstörténeti tanulmányaival tette híressé nevét. „Egy kitért naplója” című munkája a hikeresztelkedés körüli problémákról elméledik elvően és meggyőző erővel.

Legolcsóbban

fest, tisztít UNIO, Cluj

Fióküzlet Str. Barițiu 2., Str. Iuliu Maniu 8. Cal. Moșilor 110. Gyár C. Regele Ferdinand 133. Telefon 877

ZSIDÓ KÖZÉLET

Hazautaztak a Bihar megyében nyaraló budapesti árvagyerekek

(Oradea-Nagyvárad, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) Megírta már az Uj Kelet, hogy az OMIKE budapesti zsidó filantropikus egyesület megkeresésére, a nagyváradi cionista csoport elnöke dr. Bárdos Imre elvállalta a budapesti zsidó árva gyermekek négyheti nyaraltatásának gondját. Dr. Bárdos Imre megkeresésére a nagyváradi körzethez tartozó cionista csoportok elnökei egymással versenyezve igyekeztek minél több árva gyermeket elhelyezni. Egyetlen levélben megkeresésre Szalonta, dr. Kálmán Jenő Keren Kajemet biztos 24. Éleed, Ladányi Ignác helyi csoport elnöke 19, Tdeagd, ifj. Linderfeld Miksa helyi csoport elnöke 7, Lonkáról a La Roche és Darvas cég tisztviselői Kupferstein Mór és Klein Mór urak közbenjárásával, Vascau, Stei, Lunca, Szudric, Lazur, Hollod és Beins helyeségei 12 árva ellátását vállalták magukra. Vasárnap délelőtt 9 órakor utazott el Nagyvárad nagyalomáról a 72 árva gyermek özv. Dickmann Ernőné és Sebestyén Miklósné urasszonyok, mint az OMIKE kiküldöttjei kíséretében.

Az árvák bucsuztatására megjelentek a zsidó négyzet hölgytagjai, Flegmann Ármáné, dr. Lány Józsefné, Láng Samuúé, Porcs Józsefné, Erdős Zsigmondné, Arató Ferencné, a neológ hitközség elnöksége képviselőiben Flegmann Ámin, a fiú-árvaház gondnoka Lövy Mór, a nagyváradi cionista csoport képviselőiben dr. Markovits Ignác elnök és Blum Zsigmond a körösvidéki körzet főtitkára. A rendet és a gyermekek fölötti felügyeletet a zsidó liceum cserkészcsapata tartotta fenn példás cserkészi pontossággal.

A belényesi vonalon nyaraló árvák már pénteken érkeztek nagyváradra és ezek az Izr. fiú-árvaházban nyertek elhelyezést szombaton át, ahol Lövy gondnok ur és neje részvételével figyelmes ellátásban.

A szalontai gyermekek Farkas Ernőné urasszony és Altmann Nelli kisasszony, a tiszvárdi gyermekek Goldstein Böske Aviva és az Éleeden elhelyezett gyermekek Ladányi Ignác személyes vezetésével mentek érkező Nagyváradra, itt a Zsidó Nemzeti Szövetség távollévő elnökének megbízásából Blum Zsigmond főtitkár vette át ismét a gyermekeket.

Megható jelenetek között bucsuztak Budapest nincstelen zsidó gyermekei Nagyvárad zsidó társadalomától.

Özv. Dickmann Ernőné könnyekig meghatottsággal köszönte a megjelent egyesületi képviselőknek az árvák szívélyes és igaz zsidó testvéri fogadtatást.

Dickmann Ernőné az OMIKE képviselőiben a következő bucsubeszédet tartotta a négyzet és a zsidó nemzeti szövetség a neológ hitközség megjelent képviselőinek.

Mályen tisztelt hölgyeim és uraim! Engedjék meg, hogy most, amikor az önök családi köréből, szeretett szülővárosomból távoznok, az OMIKE és a gyermekek nevében hálás köszönetünket fejezzük ki azért a végtelen barátságos fogadtatásért, amelyben bennünket és az általunk hozott nincstelen és szenvedő árvákat részvettették.

Hálás köszönetünket fejezzük ki elsősorban a négyzet, Schütz Albertné urasszonynak és a négyzet hölgytagjainak.

Hálás köszönettel tartozunk dr. Kecskeméty Lipót főtitkár úrnak és a nagyváradi cionista csoport elnökségének, különösen dr. Bárdos Imre elnök úrnak, aki igaz zsidó testvéri szeretettel helyezte el az általunk kért: husz árva helyett hatvenkét árva gyermeket a körzethez tartozó cionista családoknál.

Köszönettel tartozunk a cionista csoport főtitkárnak, Blum Zsigmond úrnak, aki az egész nyaraltatási akciót bámuláraméltó agilitással végezte.

A nyaraltatási bizottság és a cionista csoport nevében Blum Zsigmond főtitkár válaszolt az elhangzott üdvözlő szavakra.

Nagyságos Asszonyom! A nyaraltatási bizottság és a körösvidéki körzet cionista csoportjai nevében köszönöm önöket mint az OMIKE hivatalos kiküldöttjeit és az önök által elhozott árvákat.

A körösvidéki körzet cionista központja a legnagyobb lelkesedéssel tett eleget az OMIKE-nek dr. Kecskeméty Lipót főtitkár úr útján tett azon kérésének, hogy a budapesti árvák nyaraltatási akciójának lefolytatását vállalja.

Önök husz gyermek elhelyezését kérték és mi 72 gyermek elhelyezését vállaltuk. Tettük ezt azért, hogy példával szolgáljunk a zsidó testvéri szolidaritásról és példával akartunk szolgálni magyarországi zsidó testvéreinknek, hogy a zsidóság bárhol és bármely országban él, ne szégyelje magát zsidósággal.

Nekünk ezért nem jár köszönet, a körösvidéki körzet cionistái csak zsidó testvéri kötelességüket teljesítették, amikor a budapesti zsidó árva gyermekek nyaraltatását vállalták.

Jorga kiválik a nemzeti pártból és belép a kormánypártba?

A nemzeti párt disszidens vezetője nagy expozé tartott Valent-Munteniben

(Cluj Kolozsvár, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nemzeti párt egyes vezetői napok óta élénk eszmecsere-t folytatnak a liberális párt vezető politikusaival a két párt közeledésének feltételeiről. A liberális párt spirituusz rektora, Constantinescu volt földmívelésügyi miniszter, fehér abrosz mellett kibékülési bankettre hozta egybe a régi ellenfeleket és a jelek szerint az együttműködésre irányuló megbeszélések harmónikus tenorban haladnak előre.

Ebbe a koncertbe most meglepetésszerűen új hang vegyült bele. A hung Jorga Miklósné, aki váratlanul a kormánypárt mögött tört lándzsát.

Jorga kilép a nemzeti pártból

Jorga Miklós Valea Muntenibe magához kéréte intim barátait és a nemzeti párt néhány vezetőjét, akik előtt hosszabb expozé tartott a politikai helyzetéről. Jorga nyilatkozatának nagy jelentőséget tulajdonítanak politikai körökben, mert egyrészt közeledést jelent a kormánypártba, másrészt burkolton bejelenti, hogy a nemzeti pártot szakadás fenyegeti. A nyilatkozat egyik legfontosabb része azt mondja, hogy az Averescu kormányban igen sok értékes és arra érdemes ember foglal helyet. Jorga kijelenti, hogy ő nem keresett közeledést a kormányval, de amennyiben a kormány részéről indulna ilyen törekvés, ő annak nem állná útját. Jorga beszédében beszámol azokról a tárgyalásokról is, amelyeket egyes nemzetipárti politikusok folytattak a liberális párttal. Szerinte

Vasárnap fascista tüntetőgyűlés volt Prágában

Gajda tábornok feltűnéseltető nyilatkozata a „Secolo“-ban. Kramarz a napokban találkozik Mussolinivel

(Prága, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától.) A csehszlovák politikai életet még mindig a Gajda ügy tartja izgalomban. A bolsevik kémkedéssel vádolt vezérkari főnök még mindig zavartalanul agitál a fascizmus érdekében, hogy ezáltal is megdöntse az ellene emelt kommunista vádakat.

A „Prager Presse“ most milánói táviratot közöl, mely szerint a „Secolo“ munkatársa beszélgetést folytatott Gajda tábornokkal. A csehszlovákiai fascista mozgalomra vonatkozólag intézett kérdést a tábornokhoz, aki válaszában kijelentette, hogy a fascizmus gépezete működésben van és naponta jelentkezik az új hívek. A demokrácia tönkre akarja tenni az országot, de a fascizmus nem engedi és megvédi, mert megjön a fascizmus győzelmének napja.

Arra a kérdésre, mikor lesz ez, a tábornok így felelt:

— Lehet, hogy előbb, lehet, hogy később. A fascizmus utban van, még akkor is, ha Benes nem akarja.

Elmondja még a „Secolo“ munkatársa, hogy megemlítette Gajda előtt Benes nyilatkozatát, hogy 14 óra alatt meg tudja semmisíteni a köztársaságot a fascizmust.

Gajda felnevetett és azt mondta: Ez megfordítva is történhetik. Hozzáfűzte még Gajda, hogy Kramarz dr. jelenleg Riccioneban időzik a Cattolicóban fog találkozni Mussolinivel.

A „Prager Presse“ megjegyzi, hogy nem hisz az interjú valóságában, mert lehetetlennek tartja, hogy egy csehszlovák tábornok ilyen nyilatkozatot tegyen.

Gajda tábornok érdekében egyébként vasárnap nagyszabású tüntetőgyűlés volt a prágai Zófia-szigeten. Ezen a gyűlésen egy nemzetközi demokrácia párti szónok beszédében azt mondta, hogy egymillió aláírást fognak gyűjteni Szlovenszkón, amellyel Gajda rehabilitálását ki fogják kényszeríteni. Z. jenek bejelentette, hogy a fascizmust tíz napon belül hatalmas tüntetést fognak rendezni és ha ma hallgatnak is, akkor már nem lesznek olyan csandések.

Kilenc óra után néhány perccel robbant ki a Budapest felé induló vonat a nagyváradi állomásról.

Külön meg kell emlékeznünk az árvák részére utrautalóul küldött szeretetadományokról. A küldött szeretetadományok olyan nagy mennyiségben érkeztek a bizottsághoz, hogy azokat külön kocsin kellett k's állítani.

a liberális párttal való megegyezés lehetetlen. Bukaresti politikai körökben azt hiszik, hogy Jorga szűkebb körével együtt már a közeli napokban elhagyja a nemzeti pártot és belép a kormánypártba. A nemzeti pártot így egyedül az erdélyiek és a takisták fogják alkotni.

Döntőfázisba jutottak a liberális nemzetipárti tárgyalások

A nemzeti pártnak a liberálisokhoz való közeledés tárgyalásai, jól értesült körök szerint döntőfázisba jutottak.

A Rapid munkatársa feltétlenül jó helyről értesül, hogy Popovici Mihály volt miniszter szombaton Bukarestből telefonon érintkezést próbált keresni Maniu Gyulával, a kolozsvári „Patriában“ vélt megtalálni. Amikor azonban it azt a választ kapta, hogy Maniu Bukarestben van és az anyjánál, Popovici Mihály arra kérte a „Patriát“ táviratozzanak ki Maniuhoz, hogy ma, hétfőn vagy holnap kedden ott találja-e őt, mert rendkívül élebevágóan fontos kérdésekben kell vele tárgyalnia.

Popovici Mihály ma Kolozsváron keresztül kiutazott Bukarestbe.

Tekintve, hogy Popovici Mihály közeledése a liberális pártba ismeretes, sürgős látogatásból arra következtetnek, hogy a liberális párt részéről komoly ajánlatok történtek, de rövid terminuson belül meg akarják kapni az ajánlatra a végleges választ.

A további szónokok azt bizonyították, hogy az igazság Gajda oldalán van és arra kérték a gyűlés résztvevőit, hogy a Gajda mellett további tüntetésekkel álljanak el, mert az igazságnak győznie kell. A gyűlésen több kifakadás hangzott el Masaryk elnök ellen is, mire az inspekción rendőrtiszt figyelmeztette a rendezőseket hogy kénytelen lesz a gyűlést feloszlatni, erre azonban nem került a sor.

Benes külügyminiszter ma nyilatkozatot tett közzé, amelyben megcáfolja a személyével kapcsolatos sajtóközleményeket és kikel a rágalmozók és a közélet megrontói ellen.

— „Az utóbbi időben — mondta Benes — ismeretlenül nyíltak és titokban úgy szerepeltek, mint valami politikai összeesküvés és afférek titkos mozgatóját és kezdeményezőjét. Fekent két afférről van szó. Ami a csehszlovák nemzeti szocialista párt kérdését illeti, azt elintézi a párt maga. Ami a szombaton az ugynevezett Gajda-afférről illeti, azt csak az ilyen ügyekre előírt módon lehet elintézni. Határozottan és kategorikusan megállapítom, hogy ezekben az ügyekben nem veszek és nem vettem részt. A Gajda-ügyről akkor szereztem tudomást, mikor már szabadságra ment. Bizonyos lapok támadásaira és polemikáira, melyek gorbombák, alapnélküliek és modortalanok, nem is válaszlok. Mindeure megfélelem szentől szembé, bizonyítékkal, aztán meglátja a közönségünk, hogy ki és miként mérgezi meg politikai életünket, teremt széthúzását békés viszonyok helyett és árt a külföld nyilvános-ága előtt államunk jóhírének.“

— Százegres kasszafurás Ungváron. Ungvárról jelentik: Ma éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak az ungvári Butorszövetkezeti irodahelyiségébe, a Wertheim-szekrényt megfúrták és onnan 129.000 korona készpénzt vittek el. A rendőrség a nyomozást a tettesek kézrekerítésére megindította és táviratilag értesítette a szlovenszkói rendőrségeket, hogy a szökésben levő tetteseket tartóztassák fel.

Egy hír és önmaga

(London, augusztus 2.) A Coroner társasága és a felesége egyenlőre a felesége. A férj 44 éves volt, mekkor maradt, a Nelly.

A szomszédok, egész sora vonult mindegyik elmondta. Ezekből a vallomásokból pillanatig meg leheté gediáját.

— Testi-lelki Quesney — mond — együtt jártunk men is együtt tartáson, ő a jogin s maradtunk Quesney tartozott. Az ügylőlosan beleszerete tanárnőbe...

— Imádom a ney — nem tudok csak a birtokában van. Rettentően

A völegénység ször szövatette ez. Néhány hét m. A ceremónia sorá sággal állott az o pillája sem rebbent. Az új pár Fr s itt mindössze h volt, hogy hat h — Nam birte Quesney a klubj birtam ki tovább leségem még mi Képzelték, a n sem mosolygott. hogy csak felvid

Quesney azt ismert környez között inkább fé vére. Tévedett. megmaradt anna tanárúnak, aki fésülve viselte, világított, nagy mesredtek mozdul alakja nesztelenü

Az ismerősök magát, majd má gyermeke szület. A nagy eset mek megcsütlete resztelték. Elm egészséges, áll gúnyyogott. A de nem viszon hel. Komolyan olyan komolya nézett.

Quesney a vét. Majdnem felesége tovább tozott.

Az ügyvéd látszott rajta, megmérgezte neki, hogy vá — Már és söt ajánlottan akar. A bírós lesz el benn gem nem mo higgyjétek el, volna, vagy

Egy-egy beszélt szenv kel esetsel kérez, amikor fogja az assz ajkait érzi a A márod változást. Al asszony szig

Egy híres londoni ügyvéd megölte a feleségét és önmagát, mert az asszony sohasem mosolygott...

(London, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósító.) A Coroner tegnap tárgyalta Quesney ügyvéd és a felesége esetét. Quesney ügyvéd egyenlőre a feleségét, azután magával végzett. A férj 41 éves volt, az asszony 36. Két gyermekük maradt, a 12 éves John és a 8 éves Nelly.

A szomszédok, ismerősök és intim barátok egész sora vonult el a bíróság színe elé és mindegyik elmondta, mit tudott a házaspárról. Ezekből a vallomásokból majdnem az utolsó pillanatig meg lehet konstruálni a házaspár tragédiáját.

— Testi-lelki barátom volt a szerencsétlen Quesney — mondotta többek között egy orvos — együtt jártunk iskolába, az oxfordi egyetemen is együtt tanultunk, én az orvosi fakultáson, ő a jogin s azután szoros érintkezésben maradtunk Quesney a legvigább fickók közé tartozott. Az ügyvédi vizsga letétele után halálisan beleszeretett Shmith Nelly középiskolai tanárnőbe...

— Imádom azt a nőt — mondotta Quesney — nem tudom mire lennék képes, hogy csak a birtokába jussak. De egy nagy hibája van. Rettentően komoly.

Az oltár előtt

A vőlegénység alatt az ügyvéd még több ször szótartette ezt a komolyságot.

Néhány hét múlva megtartották az esküvőt. A ceremónia során Nelly szoborszerű komolysággal állott az oltár előtt, nem mosolygott, pillája sem rebent.

Az új pár Franciaországba ment nászútra s itt mindössze két hetet töltött, holott úgy volt, hogy hat hétig maradnak ott.

— Nem bírtam ki tovább, — magyarázta Quesney a klubjában, amikor hazajött — nem bírtam ki tovább idegen földön. Sajnos, a feleségem még mindig olyan komoly, mint volt... Képzelték, a nászútunk alatt egyetlenegyszer sem mosolygott. Majdhogy szétszedtem magam, hogy csak felvidítsam, de hiába.

Mosolytalanul

Quesney azt gondolta, ha hazajönnek, az ismert környezetben, a megszokott emberek között inkább felpezsdül egy kicsit az asszony vére. Tévedett. A fiatalasszony továbbra is megmaradt annak a komoly, majdnem rideg tanárnőnek, aki eddig volt. Das haját hátrafésülve viselte, magas homloka fehéren világított, nagy, fekete szemei percekig meredtek mozdulatlanul a szemibe, szép sudár alakja feszületlenül suhant végig a szobákban.

Az ismerősök azzal vigasztalták, türtőztessék magát, majd másképpen lesz, ha a feleségének gyermeke születik.

A nagy esemény is bekövetkezett, a gyermek megszületett, fiú volt és John névre keresztelték. Elmondhatatlanul bájos baba volt, egészséges, állandóan ficáncolt, nevetett és könnyögött. Az anyja mi is azt tudomásul vette, de nem viszonzta a szokásos anyai kitörésekkel. Komolyan nézett a gyermekekre, éppen olyan komolyan, mint ahogy a tanítványaira nézett.

A gyermek sem segít

Quesney a barátai előtt ismét kiöntötte szívét. Majdnem síró hangon beszélt el, hogy felesége továbbra is a régi maradt, nem változott.

Az ügyvéd vidámsága lassanként eltűnt és látszott rajta, hogy a szerencsétlen házassága megmérgezte lelkét. Többen azt tanácsolták neki, hogy váljon el.

— Már én is gondoltam rá, — felelte — sőt ajánlottam is a feleségemnek. De ő nem akar. A bíróság pedig bizonyos, hogy nem választ el bennünket. Hiszen az, hogy a feleségem nem mosolyog, nem ok a válásra. Pedig higgyétek el, borzasztóbb ez, mintha részeges volna, vagy ha hűtlen volna.

Egy-egy intímabb barátjának órákhosszáig beszélt szenvedéseiről. Ujabb és újabb színekkel eszterelte azt a fájdalmat, amelyet akkor érez, amikor derűsen hazamegy, karjai közé fogja az asszonyt s hirtelen az asszony hideg ajkait éri a maga forró szája alatt.

A második gyermek sem hozta meg a kívánt változást. Ahogy a gyermekek nőttek, a fiatal asszony szigorúsága is nőtt.

— Ne hancurozzatok annyit, — lehet lép-ten-nyomon hallani tőle — az élet komoly dolog, szokjatok hozzá ehhez a komolysághoz. Az ügyvéd élénken tiltakozott az ellen, hogy a gyermekek lelkébe is beszívárogtassa a maga fekete hangulatát.

E téma körül állandó volt a civakodás a házaspár között. Egyikben a tanu éppen akkor toppant be a házukba, amikor parázsan civakodtak. Helyesebben szólva, csak a férj tombolt, mert az asszony jéghideg nyugalommal válaszolgatott.

— Megölöm ezt a szörnyeteg, — toporzékolt a férj — meg fogom fojtani, nem bírom el tovább ezt a komolyságot!

— Nem ismerem magamra, — hörögte — gyilkolni tudnék... Meg akarom fogni a nyakát s addig szeretném szoritani, amíg el nem torzul az ajka.

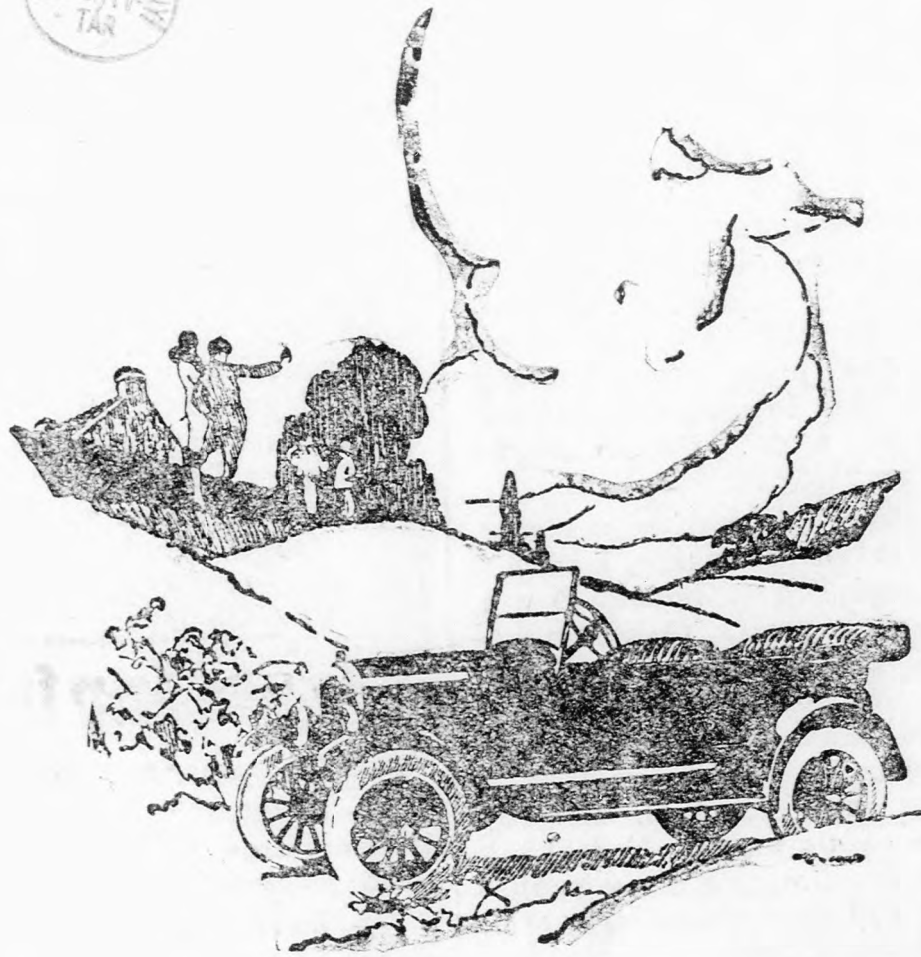
Az asszony néma nyugalommal hallgatta ezeket a kitöréseket, felveit egy leejtett asztalkendőt, összehajtogatta és pohárszékebe tette.

Gyilkosság és öngyilkosság

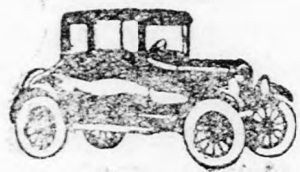
Hogy tegnapelőtt este 11 és fél tizenkettő között mi történt a házaspár hálószobájában, senki sem tudja. A gyermekek állítása szerint, az estebédnél a papa ismét nagyon haragos volt. — Azért haragodott a mamára, — mondotta John, — mert a nővérem kezére ráütött. — És miért ütött a mama a nővéred kezére? — kérdezte az ügyész.

— Azért, mert nevetett. Az estebéd után a gyermekeket lefektették, a házaspár visszavonult a hálószobába. Itt eleinte csend volt, de aztán dulakodás zaját hallotta az a szobaleány, aki az ebédöt takarította. A zaj csak nagyon rövid ideig tartott, a revolver dörmögését nem hallotta, úgy látszik, ezt a zajt elnyomta a ledöntött szék csattanása. Eleinte nem tulajdonított fontosságot a dolognak, de aztán a szakácsnővel együtt bementek a hálószobába. Az ur és az urnő a padlón hevert, mind a kettőből szívárgott a vér.

A szomszédban lakó orvos néhány perc alatt ott termett, de már nem tudott rajtuk segíteni. Mind a ketten meghaltak. A szerencsétlen család iránt egész Londonban általános a részvét. (—)

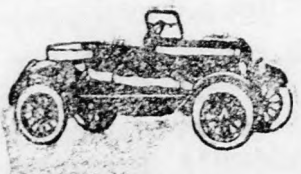
Félre a régi előítéletekkel!

Coupé, 2 ülésel

Sedan, 5 ülésel
2 ajtóval

Torpedo, 2 ülésel

Még most is azt hiszi, hogy a Ford magas, ósdi, nem a mi izlésünknek megfelelő kocsis?

Téved! Tekintse meg a fenti képet s látni fogja, hogy a mai Ford szép, elegáns és modern, amellet hogy kényelmes.

Még mindig azt hiszi, hogy a Ford az egyhangu, unalmas, feketeszínű kocsis?

Téved! A modern Ford sötétzöld, sötétvörös vagy sötétszürke.

Talán azt hiszi, hogy a Ford üzemeltetése magas?

Téved! A Ford jelenlegi carburátorával nem fogyaszt többet 10 liter benzinnél 100 km.-kint.

Amellet minden Ford képviselő azonnal szállíthatja Önnek a kívánt típust. Nem kell hiába várnia hónapokon át.

Ford

Ford Motor Company

Látogassa meg azonnal környékbeli képviselőink egyikét

A különféle
Typusok:
Torpedo, 5 ülésel
—
Torpedo, 2 ülésel
—
Sedan, 5 ülésel,
2 ajtóval
—
Sedan, 5 ülésel
4 ajtóval
—
Coupé, 2 ülésel
—

HIREK

Az Uj zold Kelet az egyetlen magyar nyelvű és katonai napilapja
Szerkesztők: Glazkai János és dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő Dr. Marics Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánozása és a levelei megjelölésével engedélykérés.

A mai napló

Kedd
5686. Ab 23.
1926. aug. 3.

Gyűjtögetnek.

A dolog ott kezdődik, hogy mint nagyon sok embernek, úgy nekem is a vasárnap jele az üdülést és a pihenést. Ezt az üdülést és pihenést krónikusan a pormentesnek szuggertált sétátéren szoktam élvezni. A sétátér egy nagyon kedves park, amelyben vannak szép sétányok, barna padok, öreg és terebélyes fák és — gyűjtögetők.

Ház igen, a szépen kitervezett sétátéri nyaralásomat a gyűjtögetők teszik tönkre. Az ember gyanútlanul üldögél az egyik padon, amikor a láthatáron megjelenik egy bájos hölgy. Egyenesen felém tart, a boldogságtól és igazolástól hangosan dobog a szivem és mikor hozzám ér, szigorú tekintettel cédulát tűz a kabátomra. Ha a gombostűt véletlenül belém szurja, akkor udvariasan bocsánatot kér. Azonkívül pénzt is kér, ha nincs apró, elfogad nagyot is. Ez a gyűjtő prototipusa. Ellenszer nincs, hisz, mint más betegségeknel is szokás, saját székkel oltani, beoltom magam kora reggel egy négyzögletű cédulával.

Gyűjtögetnek mindenre és minden vasárnap. A háboruban megrokkant katonákra, a háborúból szerencsésen megmenekült katonák javára, az árviz javára, a vízár javára, tűzkárosultaknak, gyermektelen családok javára, sokgyermekes családok javára, mindenki javára. Egy-egyval elgyűjtik az összes pénzemet és összegyűjtik az idegeimet.

Vasárnap este úgy nézek ki, mint egy kirekábábú, Csupa cédula vagyok. Ne legyünk azonban hálátlanok és ismerjük be a gyűjtés jó oldalát is. Nem kell gombostűre egy banit sem kiadni, annyit hozok haza.

Ha ez így megy tovább, akkor a jövő vasárnapok egyikén már újabb ok lesz a gyűjtésre. Gyűjtögetnek a gyűjtéstől tönkrement és megrokkant járókelők számára.

Magam is adni fogok a perselybe, ha bírom addig az iramot... (k. 1)

— **Feleszlatták a nagybányai községi tanácsot.** Bukarestből jelentik: A belügyminisztérium elvetette a Kisküküllő, Szatmár és Szilágy megyék megyei választásai ellen beadott felekezéseket. Ugyanakkor feleszlatta a nagybányai községi tanácsot és utasította a várost, hogy új választásokat írjon ki.

— **Cáfolják a külföldi kölcsöntárgyalások híreit.** Bukarestből jelentik: Kormánykörökben megcáfolják azt a hírt, hogy tárgyalások folynak külföldi kölcsönök ügyében, valamint azt is, hogy a kormány megkezdte a legutóbbi olasz kölcsön felhasználását.

— **Mussolini negyvenkét éves.** Rómából jelentik: Mussolini július 30-án ülte meg negyvenkétedik születésnapját. A diktátor arra kérte híveit, hogy ezúttal mindenféle ünnepléstől aljanak el. Ő maga Forliba utazott és szűk családi körben ünnepelte meg születésnapját.

— **Súlyos balesetek egy cseh hadgyakorlaton.** Prágából jelentik: Kremnitz közelében az elmúlt héten tartotta meg a tizedik cseh gyalog-hadosztály hadgyakorlatát. A katonák egy faluban gránátokat felejtettek, amit másnap kisgyermekek találtak meg, akik játszadozni kezdtek velük. Az egyik gránát felrobbant és hét gyermeket megsebesített. Négynek állapota életveszélyes.

Párisban békülési tárgyalások folynak a bolsevikiek és a mensevikiek között

A moszkvai politikai küzdelmek oka

(Páris, augusztus 2. Az Uj Kelet tudósítójától) Megbízható helyről nyert értesülések szerint Párisban néhány hét óta bizalmas tárgyalások folynak a szovjet-kormány és az orosz menseviki párt között, amelynek célja állítólag a bolsevista és a menseviki, valamint a forradalmista szocialista párt kibékítése volna. A tárgyalások, hir szerint, már meglehetősen előrehaladott stádiumban vannak és amennyiben tényleg eredményre vezetnének, úgy a mensevikiek és a forradalmi szocialisták a népbiztosok tanácsában és a többi vezető szovjetintézményben is egyharmadrészből helyet kapnának. A kommunista párt kebelén belül Moszkvában előállott nézeteltérések elsősorban ezekre a párisi tárgyalásokra vezethetők vissza, minthogy a moszkvai kormány intranzigens számára semmi körülmények között sem hajlandó a mensevikiekkel és a forradalmi szocialistákkal kibékülni.

— **Meghalt Rathenau anyja.** Berlinből jelentik: Tegnap meghalt itt a tragikus sorsú, zsidó származású Walter Rathenau német külügyminiszter édesanyja. Dr. Marx birodalmi kancellár, az elhunyt matróna vejéhez, Andrey bankárhoz a következő tartalmú sürgönyt intézte: „Eppen most közlik velem Rathenau titkos tanácsos özvegyének halálát. A birodalmi kormány és a magam nevében is mélyszégyen részvételmet fejezem ki a haláleset fölött és kérem közvetítse azt a családdal és többi hozzátartozójával. Nemes és jószágos asszony dőlt sirba vele. Nagy fiának életét gyilkos kéz oltotta ki, ami mély sebet ütött érzékeny szívében, de az emberiség iránt táplált megingathatatlan hite adott neki ahhoz, hogy nagynevű megboldogult fia szellemében gyakorolja továbbra is az emberszeretetet. Emlékezte élni fog mindnyájunkban.”

— **A druzok főkoncoltak háromszáz franciát** Damaszkuszban jelentik: A szíriai francia csapatok helyzete változatlanul kritikus. A druz felkelők száma egyre növekszik. Különösen azért nagy az elkeseredés, mert a franciák, visszavonulásuk alkalmával, valamennyi druz falut felgyújtottak. Beyrutból és Damaszkuszban francia katonavonatot indítottak utnak, amelyeket a felkelők megtámadtak és három száz katonát és igen sok tisztet felkoncoltak.

— **Goga Averescuval és Mussolinivel fog találkozni Olaszországban.** Bukarestből jelentik: Goga Octavian legközelebb egyházi szabadságot vesz ki. Szabadságának felét Csucsan, másik felét Olaszországban fogja eltölteni, ahol Mussolinivel és Averescuval fog találkozni.

— **Eljegyzés.** Harschkovits Ilus a vasujváros és Grósz Lajos Cluj jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Fischer Boriska Nagyszőlő és dr. Fénichel József cluji ügyvéd jegyesek.** (Minden külön értesítés helyett.)

— **Ma este tartja bucsuhangversenyét Virág Lajos az unitárius kollégiumban.** Az unitárius kollégium disztermében ma este vesz bucsut, külföldre való távozása előtt, Virág Lajos, a kiváló baritonista, Kolozsvár községétől. Bizonvos, hogy ezen a magas művészi szinten álló előadástélyn mindenki ott lesz, aki Virág Lajost egyszer is énekelni hallotta. A műsorán szereplő dalok és áriák a zeneirodalom legjobb művei közé tartoznak és szépégük csak még jobban kidomborodik Virág Lajos művészi interpretálásában. Virág Lajos ma esti bucsuja, minden jel szerint, a kolozsvári zenei élet jelentős eseményévé fog emelkedni.

— **Eltemették Florea Gyulát.** Vasárnap délelőtt 11 órakor temették el a hirtelen elhunyt Florea Gyulát, mert kolozsvári kereskedőt a kereskedelmi és iparkamara csarnokából. Florea hosszabb ideig volt a Sfatul al-elnöke, a kamara igazgatósági tagja és a Banca Nationala itteni főkéjének cenzora. Temetésén a kereskedelmi testületeken kívül több más gazdasági érdekközösség is képviseltette magát. A Sfatul Negustoresc nevében Tuffli Richárd elnök, a kolozsvári kereskedők nevében Somogyi Miksa, a kereskedelmi és iparkamara nevében pedig Pop Sever szakosztály-elnök mondak gyászbeszédet, amely után a központi temetőben örök nyugalomra helyezték.

— **Újabb antiszemita kongresszus Budapest.** Budapestről jelentik: A magyar fejdők kezdeményezésére a nemzetközi antiszemita alakulatok elhatározták, hogy október hó folyamán újabb kongresszust tartanak Budapestben.

— **Szárják a mexikói katolikus egyházban.** Newyorkból jelentik: A mexikói egyházi hatóságok rendelkezésre pénteken beszüntették az istentiszteletet az összes templomokban. Az egyháznak ez a lépése válasz volt a mexikói igazságügyminiszternek egy rendelkezésére. A miniszter ugyanis határozottan a katolikusok ellen foglalt állást és többek között megtiltotta a katolikusoknak az engedély nélküli fegyverviselést. A tilalmat azzal indokolta, hogy a katolikusok egyes csoportjai titkos összejöveteleket tartanak, amelyeken fegyvertől és nagyobb tömegek felfegyverzéséről tanácskoztak. Sérelmeztek továbbá azt is, hogy a kormány több előkelő katolikus egyéniséget lakását megfigyeltette. A rendőrség az „El Faro” című katolikus újság kiadóját és három munkatársát letartóztatta. A „Newyork Times” jelentése szerint Washingtonban a kormány tanácskozásokat folytatott a mexikói ügyekről. A kormány monsignore Crespit, a pápai követet kiutasította az ország területéről. Újabb hírek szerint az állam és egyház közötti konfliktusban enyhülés állott be. A dél-amerikai államok felajánlották közvetítésüket és már érintkezésbe is léptek a legfőbb egyházi hatóságokkal. Az egyház követelése, hogy a katolikus egyház érintetlensége vételessék fel az alkotmány szövegébe.

— **Meghalt Hauszmann Alajos.** Budapestről jelentik: Hauszmann Alajos, akinek a neve szorosán hozzákapszódik Budapest fejlődéséhez s aki egyike volt a magyar főváros legismertebb nevéi és legnagyobb törekvési építészének, szombat este a fehérmegyei Velencében nyolcvan esztendőskorában meghalt. Hauszmann Alajos nevét nem kisebb alkotások örökítik meg, mint a világhíres híres királyi vár, a Kuria, a József Múzeum, a Newyork-palota és azonkívül egy sereg, a modern kor minden igényeinek megfelelő kórház. Hauszmann Alajos 1847-ben született Badán. Az utóbbi időben már visszavonult az aktív építkezésektől és legtöbb idejét a fehérmegyei velencei birtokán töltötte.

* **Palesztinába készül?** Akkor már most rendelje meg a legújabb magyarul megjelent Palesztina-Egyiptom Utmutatót (Budeckert) az Uj Kelet könyvosztályánál. Ára vászonkötésben, 200 lej.

* **Palesztina legújabb és legteljesebb fali térképe** 100 lej. az Uj Kelet könyvosztályán.

9 Főhadnagy

UP

felvonásos a feleségem.

filmvigjáték
filmvigjáték
filmvigjáték
filmvigjáték
filmvigjáték
filmvigjáték
filmvigjáték
filmvigjáték

Az eddig bemutatott filmvigjátékok közül a legszenzációsabb.

Főszereplők:

Harry Liedtke
és
Lillian Harvey

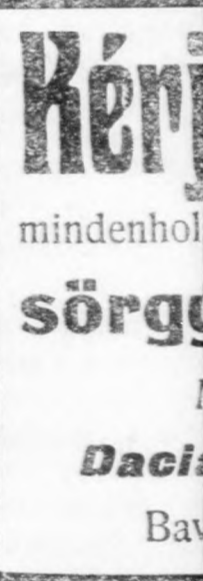
Bemutatja aug. 3, 4, 5-én
Cinema Principele Carol
mozgósínház a Magyar Színházban

Gsz,

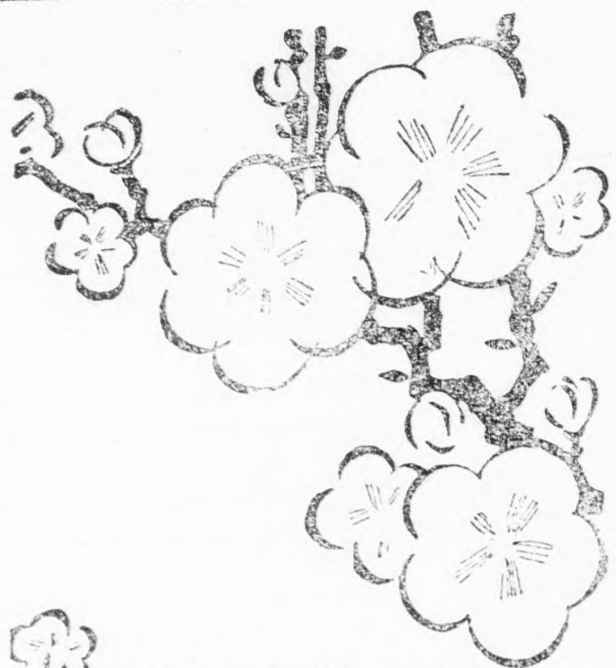
és ve

biztos gyógy
patak, Kol
Vasuti állom
szobák, gond
és שש elítá
ves sétányok
és tánczer

Nyitva máju
és utószezon
jegyzéseket
tóság

**MACK-féle
KAISER-BORAX**
gyöngéd virághoz hasonló
hamvas bőrt teremt

Augusztus 3-án

Select-mozgó

Repriz. Kórhívánatra

Tristán és Izolda

Höskori legenda, színes felvétellel, eredeti kísérő zenével.

Főszerepben **Silvio Pedrello.**
Monopol Transfilm

Uranla-mozgó

Gróf Kohn (Messalliance)

Paul Langenscheidt regénye után. Főszerepben
Ben Aldor, Greté Hollmann.
Monopol Film

Apello-mozgó

Csak egy napig. Csak egy napig.

Halál szokéja

Kalandos film

**Fiatal, gyermektelen házaspár keres
üres 1 szoba-konyhás lakást aug.
15-ére, lehetőleg a belvárosban.**

Szives ajánlatot a kiadóhivatal to-
vábbit **Magas bér** jelige alatt.

Azonnali belépésre keresek elsőrendű

szabászt.

Ajánlatokat lehetőleg fényképpel és
fizetési feltételekkel kérek. Mind-
három hazai nyelvet beszélők előny-
ben részesülnek. „Concurența” uri-
szabóság, Braşov, Tehénpiac 4.

Minden nő

ki bőrének üdőségét és tisztaságát meg akar a
örizni, használjon **dr. Biró-féle
Havas gyopár-krémet,
szappant, pudert, mosdóvizet**

**Erdély legnagyobb gyári zongora
raktára, részletre is.**

Használt zongorákat is vásárolok.
Sternberg J., Oradea.
Telefon 4-94 ☉ Telefon 4-94

KÖZGAZDASÁG

A Banca Nationala megtagadta a kincstári utalványozások kifizetését

Ismét kiélesedett a helyzet a Banca Nationala és a kormány között

(Bucuresti Bukarest, augusztus 2. Az Uj Ke-
let tudósítójától.) A Banca Nationala vezetősége
ma értesítette a pénzügyminisztériumot, hogy ezen-
tul nem tesz eleget a kormány utalványozásainak
és nem fizeti ki a kincstári adósságokat, minthogy
az ennek fedezésére szolgáló alap kimerült. Lepa-
datu pénzügyminiszter személyesen folytat tárgya-
lásokat a jegybank vezetésével, hogy azt ez n
intézkedés visszavonására bírja. A Banca Nationala k
ez az intézkedése — beavatottak szerint — újabb,
sőt az eddigieknél súlyosabb természetű konfliktu ra
ad alkalmat, amely a helyzetet a bank és a kor-
mány között még jobban el fogja mérgeíteni.
Mint ismeretes, a liberális kormány és a bank
között létrejött megállapodás, amellyel a bank pri-
vilégiumát meghosszabbították, rendezte a kincstári

adósságok teljesítési módját is és erre megfelelő
alapot létesítettek. Ez az alap most kimerült,
miután a kormány elmulasztotta, hogy az alapot, a
kiutalványozások arányában kiegészítse.

A bank bejelentése rendkívül kelemetlenül
érinti a kormányt és ez ismét előtérbe hozza a bank-
kormányzói kérdés mielőbbi végleges rendezését és
a Banca Nationalának a liberális befolyás alól való
mentesítését. Oromolu kormányzóknak a mandátuma
tudvalevőleg január elején lejár és egyelőre még
nem történt végleges döntés, hogy kit nevezzenek
ki helyébe. Az eddigi tervek szerint Lepadau
pénzügyminiszter kerülne a bank élére, miután az
ő személye ellen a liberálisok is csak mérsékelt
kifogást emelnek.

**¶ Kormánybiztosokat neveznek ki több
magánvállalat élére? Temesvárról jelentik:**
Az utóbbi napokban az az ellenőri, hetetlen hír
került forgalomba pénzügyi és ipari körökben,
hogy a kormány a nagyobb kereskedelmi és
ipari vállalatok élére ismét kormánybiztosokat
akar elutáni. Beavatott helyről nyert értesülés
szerint ez a híresztelés legalábbis korai. Teny
az, hogy Bukovinában a kormány az utóbbi
időben ismét élt ezzel a jogával, de ezt azért
tette, mert az ott érvényben lévő osztrák tör-
vények ezt megengedik és ez ott már szokás-
joggá vált. Menoilescu pénzügyi államtitkár
ezt a kormánybiztosai réttumot csak azoknál a
kereskedelmi és ipari vállalatoknál fogja alkalm-
mazni, ahol rendellenességek merülnek fel.
Például a vállalatok tőkéje felénél több kül-
töldi tőkéből áll, vagy pedig, ahol a vizsgálat
feljára konstatah, hogy manipulációtval a valu-
tánkat rontani akadjk.

**¶ Váitkozás az Erdélyi Üveggyár vezető
ségében.** Dicsőszentmártonból jelentik: Kolé-
ner Arpad a dicsőszentmártoni Erdélyi Üveg-
gyár Rt. vezérigazgatója, mint híriük megrongált
egészségi állapota miatt egyelőre visszavonul
az ügyek vezetésétől. A vezérigazgató már el
is utazott hosszabb szabadságra.

**¶ A Banca Nationala tanulmányozza
az egyes városok pénzügyi helyzetét.** Bu-
karestből jelentik: A Banca Nationala legutóbb
körlevelet küldött szét az egyes városok gaz-
dasági, de főleg pénzügyi reprezentánsaihoz,
amelyben felkéri őket, hogy memorandum ke-
retében ismertessék az illető város gazdasági
helyzetét. A Banca Nationalának az a célja,
hogy ily módon ismerje meg az egyes városok
pénzügyi helyzetét, hogy az után a megfelelő
intézkedéseket fogantatosithassa.

**¶ Csehszlovákiában megkezdték a
vagyondézsma tulfizetések visszafizetését.**
Prágából jelentik: A csehszlovák országos pénz-
ügyigazgatóság elrendelte, hogy ugy a fizikai,
mint a jogi személyek vagyondézsma tulfizetés-
ét a leg sürögösebben állapítsák meg az alárend-
elt hivatalok hogy rövid időn belül intézkedni
lehesen azok visszafizetéséről. Az országos
pénzügyigazgatóság rendelete szerint azok a tul-
fizetések, amelyek nem haladják meg a 2000
koronát, minden különösebb eljárás nélkül
jegyzékbe lesznek foglalva és a jegyzékek rö-
vides ellenőrzése után vissza lesznek utalva a
befizetők számára.

**¶ Hamburgban is bevezetik a gabona-
határidő üzletet.** Budapest példájára, lassan-
ként kezdik bevezetni a többi európai tőzsdé-
kén is a gabonahatáridő üzletet. Hamburgi jelen-
tés szerint az ottani tőzsde elhatározta, hogy
bevezeti a „Termin-Lieferungsgeschäft“-et,
amely nem teljesen azonos a budapesti határidő
üzlettel, de mégis lehetővé teszi a gabonának
későbbi határidőre való adásvételét.

¶ Nyugvóponton a frankspekuláció. A
francia frank talán soha olyan heves áringado-
zásokat nem szenvedett, mint az elmúlt héten.
Egyik napról a másikra, sőt reggeltől estig

8—10 százalékos árveszteségek, vagy árfolyam-
nyereségek is előfordultak, aszerint, hogy a
pénzpiac hogyan ítélte meg a francia belpoli-
tikai helyzetet. A spekuláció egyelőre az összes
külföldi tőzsdéken várakozó állásponton van a
francia frankkal szemben, mert döntő jelenté-
séget tulajdonítanak annak, hogy Amerika
milyen álláspontot foglal el újabb francia köl-
csönök adása, illetve a régi adósságok behajtása
tekintetében. A frank egyébként a mai zürichi
tőzsdén 1270 es nyitás után 1317-tel zárult.

**¶ Oroszország nagy gabonaexportra
készül.** Bukarestből jelentik: Gazdasági körök-
ből származó hírek szerint Oroszország nagy
gabonaexport kampányra készül, amely konkur-
rálni akar a romániai gabonakivitellel. A föld-
mívelésügyi minisztériumban most folynak a
megbeszélések a helyzetről és minden intézke-
dést meg fognak tenni, hogy a szovjet törek-
véseinek utat állja?

**¶ Engedélyezték a szatmári kereske-
delmi és iparkamara felállítását.** Bukarest-
ből jelentik: Mint ismeretes, nemrégiben akció
indult azért, hogy a minisztérium engedélyezze
Szatmáron a kereskedelmi és iparkamara fel-
állítását. Az akcióval szemben a nagyaradi ke-
reskedelmi kamara élénk ellenállást fejtett ki,
mert ezzel ugy jelentősége, mint bevételi for-
rása erősen csökkenne a nagyaradi kamarának.
Megbízható helyről nyert értesülésünk szerint
a kereskedelemügyi minisztérium elhatározta,
hogy Szatmáron kereskedelmi és iparkamara
felállítását engedélyezi.

**¶ Milyen árfolyamon stabilizálják a
zlotyt? Varsóból jelentik:** A Kommorer ama-
rikai tanár vezetése alatt Lengyelországban
működő tanulmányi bizottság azt a javaslatot
tette a lengyel kormánytnak, hogy a zloty
árfolyamának stabilizálását 9 zlotys dollár-
árfolyamra hajtja végre. A stabilizáláshoz szüksé-
ges eszközöket a tanulmányi bizottság véle-
ménye szerint az állami jegybank törvénye
szerint 35 százalékban megállapított aranyfed-
ezetének 25 százalékra való csökkentésével le-
hetne előteremteti. Az aranyfedezet arányszá-
mának csökkentésével és a bank alapitőkéjének
50 százalékos emelésével új bankjegyek kibö-
csátása válna lehetővé. Amennyiben a Bank
Polski aranyfedezete 35 százalék alá csökkenne,
ugy a bank a csökkentésnek megfelelően emel-
kedő hártéri est fizet az államnak. A stabilizá-
ciós árfolyamot a tanulmányi bizottság a len-
gyel szén- és textilcikkek külföldi verseny-
képességének figyelembevételével számította ki.
A tanulmányi bizottság javaslatának megviz-
sgálására a Bank Polski augusztus közepére
közgyűlést hívott össze.

**¶ Lezajlott a háztulajdonosok nagyvá-
radi országos kongresszusa.** Nagyváradról
jelentik: Tegnap délelőtt országos kongresszust
tartottak Nagyváradon a romániai háztulajdo-
nosok, amelyen az erdélyi városok közül Te-
mesvár, Brassó, Arad, Szatmár és Kolozsvár
háztulajdonosi képviseltették magukat. Cos-
tescu György, a bukaresti szövetség ügyvezető-

elnöke nyitott
Schwartz László
elnöknek. Több
a kolozsvári h
beszédet, amely
szüntetni a rek
r. l. neket, amel
háztulajdonosok
terjesztett elő,
ben terjeszték
szokvaak mielő
elfogadták, ma
szus Aversacu
niszternek, au

A lej Zár
17-70, Budap
gában 15-75, B

Kolozsvár.
amelyet a tejj
folyamok a kó

Bécs 31-30—
319—322, Pá
43-10, Newyork
1086, Milánó 7

Zürich. Zár
207-70, Newyork
1317-00, Milánó
pest 72-35, Belg
235-00, Varsó

Bukarest.
52-70, London
7-18 Zürich
Brüsszel —

Bukarest.
márka 52 00,
sterling 1075,
42 50, olasz
3 80, dollár 22
schilling 31-50,
6-70, belga fran

SZINHÁZ

bé

hirdet a jövő
előadásra.

E bérletthi
teszi le a sz
sek, rendezet
ben élet-hal
ház fenmara
ház mindenki
ház sorsát,
tünk egyik
színházát, t
több helyet

A színház
mányt, nem
alatt jótéko
akar a saját
élni. A vilá
vehető szín
letárakon, c
telek mellei
kolozsvári
árakért bus
színház jó

A színház
kit, ne felel
„Nem kötö
sűrűn fogok
let az egye
nak a Mag
den állami,
tiv támogat
erejére utal

A szoms
zönsége he

APRÓHIRDETÉSEK

Hegyszeri közlésnél egy szó 4 lej, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb apróhirdetés 40 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetéseket díjazásra fizetendő. Eljegyzési hírek díja 250 lej, eljegyzéseknek 150 lej

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

Anton Rosenzweig könyvkereskedő, Cluj, Széchenyi tér 37. 3 (Sajóház) **עֲרִיסְטֵי רוֹזֶנְצוויִץ** 30 év óta fennálló cég, ajánlja dicsőre ismert Héber, Mirjam és ünnepi könyveit **מִירְיָם מִינְדֵנְפֵלֶה** fordításban Selyem és gyapjú társzövetek, **שֵׁלֶמַת** gyári árakban. Postai rendeléseket azonnal szállítok, meg nem feleltetése esetén visszavesszek. Kívánatai ingyen rántat és arányoztat.

Hugom részére jobb pozícióval izr. arimbor fűzet keresek 37 éves korig. Hozománya félmillió lej készpénz, butor. — Csak névvel ellátott levelekre válaszolok. „Urasszony” jelegére kiadható. 148

Vezetőállásban levő 66-éves bank tisztviselője fiatal izr. urileányt ismerettségét keresi későbbi házasság céljából. Leveleket „Feltétlenül komoly” jellegre a kiadóhivataltba kérem. 1494

Egy istálló kiadó Monostori ut 94 sz. alatt.

Ügyes **varróleányok** felvétetnek Főter 10. Ketz és Mendelnél.

Mindenféle fordítások angol, francia, német, román és magyar nyelven (levelek, kérvények, szépirodalmi, tudományos, közgazdasági cikkek, prospektusok stb.) léggéppel való másolások és sokszorosítások gyorsan, pontosan készítenek. Dr. **Mandel**, Str. Rațiu (v. Kötő-u.) 3.

Vízvezeték és villanyvezető tanulókat fizetéssel felvétetnek Vadász & Co. nál, Calea Regels Ferdinand 65. 1493

Palesztinába és Szíriába utazom. Üzleti és magán megbízásokat felelősséggel elvállalok. Max Klein, Oradea, Zöldfa-u. 10 sz. Grosz vendéglő, 1495

Első angu ajour-gép jantenyos u. eladó. Oradea, Str. Vlanuta 29 szám 1496

Vas, fűszer és rövidáru üzletben egy ügyes, háro u nyelvet beszélő, munkaszerető s gád keresztetű, ki vidéki vidék látogatósára is alkalmas ug anott egy jó házból való tanu ó felvétetik. Ajánlatok „Engros, detail” jellegre a kiadóba. 1473

Eladó

hálószobaberendezés Monostori-ut 55.

Gazdálkodáshoz, tehenészethez és ökörnizláshoz főbb évi gyakorlattal bíró 34 éves izraelita gazdasz á lást keres. Cim a kiadóban. 1497

Kiadó

3 szoba, konyha, mellék helyiségekkel a Vasvári Pál uton Érdeklőni lehet Németh István szabinál Deák Ferenc és Bolyay utca sarok. 693

File terítőköt és kelim munkákat legutányosabban készit Hi schné, Reg. Ferdinand 101, ajtó No 5.

Izletes, jó házikoztot kapnat 1—2 fiatal ember orth. zsidó családná. — Egyetem-u. 6., adv. háttal.

Lágyolmot és vör-széz hulladékot veszek. Cimet a kiadóba kérek. 390

A legfőbb közegészségügyi tanács által engedélyezett

Breazu-i keserűvíz

50—60% al olcsóbb a külföldi hasonló hatású vizeknél. Kapható minden gyógy- és faszertüzletben, üvegenként **30 lejért**. Vezérképviselő

Boznár és Szántó

Erd. Ker. Rt. Cluj, Calea Reg. Ferdinand 70.

A constantai községi játékkaszinó megnyitása.
Brasserie étterem. - Danzing speciális Jazz-Banddal.
 A Terrazon elsőrendű ételneműek szolgáltatnak fel. — Frieda Lopez urhölgy vezetése mellett klasszikus zenekar.
Hotel Restaurant Palace
 Elsőrangú és egyedüli a maga nemében. G. Finochi ur vezetése mellett.

Telefon: 2-28, 10-47

SZÉP NYOMTATVÁNY A LEGJOBB REKLÁM

Kadima-nyomda

Cluj, Strada Baron L. Pop No. 10

Készülnek

Könyvek, füzetek, lapok, folyóiratok, zárszámadások és mindennemű bank és kereskedelmi nyomtatványok, díszes és művészies kivitelű levélpapírok, báli és esküvői meghívók, cégkártyák, névjegyek stb.

Erdély legmodernebb betűanyaggal felszerelt nyomdája

Kérjen ajánlatot

Dr. Negrila-féle SZANATORIUM
 sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti betegek részére.
 Szabad helyek esetéa más betegeket is felvesz, kivéve a ragályos és e' mebetegeket
 Dr. Negrila Valer, sebész-főorvos
 Brasov, Fellegvársor 7. a.
 Telefon 740

Természetes ásványvíz.

VICHY

Ovakodjunk az utánzatoktól.

A francia állam forrása: bevált: eszénál, hólyagbántalmaknál, cukorbetegségnél, izületi fájdalmaknál.
 kitűnően használt májbetegségeknek, gyomor-fájdalmaknál.
 Vichy-Etat só lugsavas, emészthető viz házikészítése Vichy-Etat pastillák evés után elősegítik az emésztést

Turini FIAT autók
 kizárólagos képviselője, Bihar- és Szilágy-megyékre.
 Legújabb típusu 509 és 503-as autók raktáron.
VELOCITAS garage (box)
 Oradea, Str. Ciofogariu (Uri-u) 14. — PIRELLI gumilerakat.

Fényképezetek, Amateurök!
 Fényképezeti cikkeiket a legelőcsőbban
Bernát
 papirosáruházában,
 Piata Unirii 29. szám alatt [Laydakrászda mellett] szerezhetik be.
 Lemezeket kidolgozunk. — A világhírű Angol Imperial lemezek gyári lerakats.

székeszt. eg...
 hivatal és ny...
 Kócsosvár, S...
 Brassai...
 Telefon: ...
 kiadó...
 1926 Augusztu...
A cíor kedése
 Közel két h...
 zsidóságának fo...
 cionista szerveze...
 a nagy érdeklőd...
 vissza. Minthogy...
 den második év...
 comité ulése tr...
 hogy helyettesít...
 gresszus egyéb...
 Actionscomité k...
 joggal tekinthe...
 parlamentjének...
 van, hogy új ve...
 zet élére. Ezen...
 is egészen, de re...
 amennyiben jele...
 zálni és kibővíte...
 amely megkülön...
 tani ülésnek, az...
 szabb idő óta eg...
 krizisről és löve...
 nek hírek, smel...
 ják az egyetemes...
 épen az Actionse...
 letet és a megol...
 A londoni ül...
 a jegyében folyik...
 hogy a pártszent...
 volról sem olyan...
 bécsi kongresszus...
 közös erővel és e...
 igyekeznek megk...
 Az Actionse...
 vette kezdetét. A...
 ügyelőlván telje...
 dobba. Különös...
 hogy az amerika...
 egyetlen egy ser...
 Dr. Weizma...
 mindenekelőtt...
 impresszióiról sz...
 litikai helyzetet...
 szervezetnek Ang...
 években lényeg...
 zódva róla, ho...
 főleg a pyarm...
 dignél sokkal...
 gunk találkozn...
 azon fáradozotk...
 földterületeket...
 rendelkezésre é...
 ebben a tekintet...
 pozitív eredmén...
 közvéleményben...
 és lehettek a m...
 iott alsóházi vi...
 gosan megmuta...
 legnagyobb jóak...
 követelések irán...
 ban annak a m...
 hogy
 a zsidó gyar...
 lebbi jövőbe...
 Transzjordán...
 mégpedig az
 A gazdasági p...
 kormány eddig